

TN § 3 VA-vision, policy och strategier

Ärendenummer: TN 2023/1414
Paragraf föregående instans: TN AU § 3

Tekniska nämndens beslut

Tekniska nämnden föreslår Regionfullmäktige att besluta att anta ”Policy (för) Gotlands vatten- och avloppsförsörjning 2040” (VA-policy 2040) och därmed ersätta ”Vision och strategi för Gotlands vatten- och avloppsförsörjning 2030”.

Sammanfattning

”Vision och strategi för Gotlands VA-försörjning 2030” (VA-strategi 2030) antogs av regionfullmäktige 2017-12-18 och har inte reviderats sedan dess. I oktober 2022 inleddes arbetet med att ta fram en reviderad VA-strategi. Den reviderade strategin föreslås byta namn till Policy (för) Gotlands vatten- och avloppsförsörjning 2040 (VA-policy 2040). Det har även skett en del förändringar i både upplägg och innehåll. Under framtagandet av VA-policy 2040 har workshoppar genomförts med både politiker och tjänstepersoner.

Bedömning

Det fanns ett behov av att revidera nuvarande VA-strategi 2030. Genom förändringar i lagen (2006:412) om allmänna vattentjänster gäller att det från den 1 januari 2024 ska finnas en aktuell vattentjänstplan i varje kommun där kommunfullmäktige beslutar om antagande. Parallellt med arbetet att ta fram förslag till VA-policy 2040 pågår därför arbetet med att ta fram en vattentjänstplan. VA-policy 2040 ska ligga till grund för inriktningen i kommande vattentjänstplan. När VA-policyn 2040 och vattentjänstplanen väl har antagits föreslås att arbetet med att uppdatera resterande VA-delplaner fortsätter. Det bör även initieras ett arbete med att utvärdera om det behövs ett samlingsdokument som motsvarar nuvarande VA-plan 2018, då kommande vattentjänstplan inte fyller denna funktion.

Barn- och genusperspektiv

VA-policy 2040 innehåller flera delar som är grundläggande för kommande generationer. Våra vattenresurser och allmänna VA-anläggningar måste skyddas idag och långsiktigt. Det är mer aktuellt än på länge att säkerställa att vi har en VA-försörjning som är motståndskraftig mot yttre påverkan och som klarar olika typer av störningar. Den måste utformas med redundans, samt vara robust och resilient. Kommande generationer är också betjänta av att miljö kvalitetsnormerna och andra miljöaspekter sätter gränserna för utsläpp och överutnyttjande av vattenkällor och att anläggningar utformas med ett ekonomiskt och miljömässigt helhetsperspektiv. VA-försörjning är könsneutralt eftersom alla behöver dricksvatten och rena vattendrag.

Landsbygdsperspektiv

I den kommande vattentjänstplanen kommer utbyggnad av allmän VA-försörjning prioriteras enligt VA-huvudmannens skyldighet i lagen om allmänna vattentjänster. Nuvarande bedömning ligger till grund för en uppdatering av prioritering av utbyggnad bland annat till landsbygderna. En sådan planering säkerställer att de befintliga områden som har störst behov av VA-utbyggnad prioriteras. Genom en väl genomtänkt utbyggnadsplan kan dessutom kostnaderna hållas nere för utbygganden. I VA-policy 2040 finns också en strategi som anger att Region Gotland ska stödja de fastighetsägare som har egen VA-försörjning, så kallad enskild VA-lösning.

Ekonomisk konsekvensanalys

Parallellt med framtagandet av VA-policy 2040 tas en vattentjänstplan fram. Denna kommer, tillsammans med uppdatering av övriga VA-delplaner, konkretisera vilka aktiviteter som behöver genomföras, kostnader samt personalbehov för dessa. VA-policy 2040 blir en grund för kommande aktiviteter och blir vägledande för beslut och styrning. Den innehåller inga konkreta aktiviteter och därmed inte heller några kostnader.

Ärendets behandling under mötet

Ärendet föredrogs av avdelningschef Susanne Pettersson och planarkitekt Max Sundberg Wallman under mötet.

Yrkanden:

Tomas Rådkvist (MP) yrkade på följande tillägg i policy 4, strategi 16:
Lägg till ”i samband med översiktsplanering samt vid” mellan ”utvärdering” och ”vid planering”.

Ordförande Mariette Nicander ställer proposition på arbetsutskottets förslag och Tomas Rådkvist yrkande och finner att arbetsutskottets förslag vinner bifall.

Votering:

Votering begärs och genomförs. JA röst för arbetsutskottets förslag och NEJ röst för Tomas Rådkvists (MP) förslag.

JA-röster:

Mariette Nicander (M)
Greger Eneqvist (S)
Ulf Gahne (C)
Marina Berg (S)
Tony Johansson (S)
Christer Wetterlund (S)
Mårten Silvén (M)
Bobo Writler (M)
Stefan Nypelius (C)

Eva Gahnström (C)
Peter Oliveskog (SD)

NEJ-röster:
Tomas Rådkvist (MP)
Per Edman (V)

Med 11 JA-röster mot 2 NEJ-röster vinner arbetsutskottets förslag bifall.

Arbetsutskottets förslag till tekniska nämnden

Tekniska nämnden föreslår Regionfullmäktige att besluta att anta ”Policy (för) Gotlands vatten- och avloppsförsörjning 2040” (VA-policy 2040) och därmed ersätta ”Vision och strategi för Gotlands vatten- och avloppsförsörjning 2030”.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse Teknikförvaltningen daterad 2024-01-15
Policy för Gotlands vatten- och avloppsförsörjning 2040 daterad 2024-01-15

Bilaga

Skickas till

Regionstyrelsen